

Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета

Доступно на: http://www.f.bg.ac.rs/pravna_akta

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/СС 05/4-02 бр. 1016/1-VI/1
30.06.2011. године

На основу члана 257. став 2. Статута Универзитета у Београду – Филозофског факултета а у вези са чланом 11. став 1. тачка 7. и чланом 17. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 76/2005, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08 и 44/10), Наставно научно веће је на својој XIII редовној седници одржаној 30.06.2011. године, донело

П Р А В И Л Н И К
о стандардима и поступцима за
обезбеђивање квалитета и самовредновање

Члан 1.

Овим правилником утврђују се стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета и самовредновање рада Филозофског факултета, стила и обима реформи управљања, наставног и научноистраживачког рада и студијских програма основних академских, мастер академских и докторских студија.

Стандарди из става 1. овог члана су саставни део овог правилника.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Филозофског факултета.

- Објављено на интернет страници
Факултета 05.07.2011. године
- Правилник ступа на снагу 13.07.2011.
године

ПРЕДСЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Весна Димитријевић

**Стандарди и поступци
за обезбеђивање квалитета и самовредновање
Филозофског факултета у Београду**

Преамбула

У настојању да одржи у напреди статус најутицајније високошколске и научне институције у области друштвено-хуманистичких наука у Републици Србији и региону, Филозофски факултет у Београду доноси и усваја стратешке циљеве развоја у периоду 2010-2012. године.

Сврха овог документа је обезбеђивање и унапређивање квалитета укупног рада Филозофског факултета у Београду. Ови стандарди истовремено представљају и елементе за испуњење услова за наредни акредитациони циклус, у виду општег оквира и водича кроз процес и процедуре за акредитацију.

Филозофски факултет прихвата Стандарде за самовредновање и оцењивање квалитета, Стандарде за спољашњу проверу квалитета и Стандарде за акредитацију («Сл. гласник РС», бр.106/06).

Филозофски факултет у Београду, водећи рачуна о специфичностима друштвено-хуманистичких наука за које је матичан, прецизира стандарде из става 1. ове преамбуле и операционализује их овим правилником и другим сродним актима.

Систем обезбеђивања квалитета утврђен је Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању.

Систематско праћење и периодична провера квалитета регулисани су Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању.

Факултет утврђује стандарде за обезбеђивање квалитета у следећим областима: студијски програми основних, мастер и специјалистичких студија, студијски програми докторских студија, наставни процес, научноистраживачки и стручни рад, наставно особље, квалитет студената, уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси, управљање, ненаставна подршка, простор и опрема, финансирање и улога студената у процесу самовредновања и обезбеђивања квалитета, међународна сарадња, издавачка делатност, друштвена улога и културни значај Факултета и др.

Факултет у циљу побољшања положаја својих студената на тржишту рада и постизања пуног утицаја у домену своје матичности, покреће нове студијске програме. Процедуре покретања нових студијских програма дефинисане су посебним Правилима.

С циљем испуњавања стандарда из става 1. ове преамбуле, Факултет води рачуна о акредитационом оптимуму и одрживости самосталног извођења наставе на студијским програмима свих нивоа студија на свим одељењима и студијским групама, односно за све научне области за које је матичан.

Посебна пажња посвећује се мастер и докторским студијама, и њиховом повезивању са научноистраживачким радом.

Факултет води рачуна, негује и развија своју просветитељску и културну функцију у српском друштву.

С циљем усклађивања са Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета, Стандардима за спољашњу проверу квалитета и Стандардима за акредитацију («Сл. гласник РС», бр. 106/06), Филозофски факултет у Београду редовно прати, анализира, прецизира и операционализује поменуте стандарде

кроз рад Деканског колегијума, комисија Наставно-научног већа, служби, радних група и других радних тела Факултета.

Имајући у виду да је 2011. година академска година у којој Факултет спроводи самовредновање, радна тела Факултета, а посебно Статутарна комисија, ускладиће Правилник о обезбеђивању квалитета и самовредновању са Изменама и допунама Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање, најкасније до краја јесењег семестра.

Правилнике, правила, упутства и процедуре, релевантне за потпуни прелазак на кредитни систем од 01.10.2011. године, факултетске комисије и друга надлежна тела, ускладиће најкасније пре почетка академске 2011/12. године.

Стандард 1: Стандарди за обезбеђивање квалитета студијских програма основних, мастер и специјалистичких студија.

Уводна напомена: Под „курикулумом“ се у овом тексту подразумева студијски програм. Под „програмом предмета“ се подразумева садржај, начин оцењивања, начин извођења наставе на појединачном предмету. Програми предмета, у смислу садржаја, могу се комбиновати у различите организационе форме („модули“, „студијска подручја“, „смерови“ и др.).

1.1: Структура студијског програма

Студијски програм има следеће елементе:

- а. назив и циљеве студијског програма;
 - б. врсту студија и исход процеса учења;
 - в. стручни, односно академски назив;
 - г. услове за упис на студијски програм;
 - д. листу обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;
 - ђ. начин извођења студија, односно одговарајуће облике организације наставе и потребно време за извођење појединих врста студија;
 - е. бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са Јединственом методологијом утврђивања ЕСПБ бодова;
 - ж. бодовну вредност завршног рада на основним, специјалистичким и мастер студијама исказану у ЕСПБ бодовима;
 - з. предуслове за упис појединих предмета или модула (групе повезаних предмета);
 - и. начин избора предмета са других студијских програма, у складу са Правилником о пријављивању предмета;
 - ј. услове за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
 - к. утврђени максимални обим основног текста писаних радова студената (семинарски рад, завршни рад, завршни дипломски или мастер рад) одређује се бројем карактера. Обим других радова студената утврђује се на одговарајући начин;
 - л. обим и област стручне праксе утврђује се ЕСПБ бодовима, односно бројем сати имајући у виду да једна радна недеља има 40 радних сати и
 - м. друга питања од значаја за извођење студијског програма.
- Обим студија се изражава бројем ЕСПБ бодова, и то:

- а. Специјалистичке струковне студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова.
- б. Основне академске студије имају од 180 до 240 ЕСПБ бодова
- в. Мастер академске студије имају 60 ЕСПБ бодова када је претходно на основним академским студијама остварен обим од 240 ЕСПБ бодова, а 120 ЕСПБ бодова када је претходно на основним академским студијама остварен обим од 180 ЕСПБ бодова.
- г. Специјалистичке академске студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова када су претходно завршене мастер студије.

1.2: Курикулум

Курикулум, односно студијски програм садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета, студијских подручја (модула или смерова), са оквирним садржајем.

Структура курикулума обухвата распоред предмета, студијских подручја и модула или смерова по семестрима, односно блоковима, фонд часова активне наставе и ЕСПБ бодове.

Програм предмета садржи назив, тип предмета, распоред у оквиру студијског програма, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и способностима, предуслове за похађање наставе из одређеног предмета, оквирни садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања.

Програм предмета је целовит и усаглашен је садржински и хронолошки са другим предметима у оквиру датог студијског програма.

У структури студијског програма на основним академским студијама заступљене су следеће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова, и то:

- академско-општеобразовна - око 15%,
- теоријско-методолошка - око 20%,
- научна - око 35% и
- стручно-апликативна - око 30%.

У случају значајнијег одступања од предвиђене структуре саставни део студијског програма је образложење.

У структури студијског програма изборни предмети заступљени су са најмање 20% у односу на укупан број ЕСПБ бодова на основним студијама, и са најмање 30% у односу на укупан број ЕСПБ бодова на мастер студијама.

Не препоручује се увођење изборних предмета у првој години студијског програма основних студија, осим у случају заједничких изборних предмета. Препоручује се да заједнички изборни предмети на првој години студијског програма основних студија буду општеобразовног карактера.

Саставни део студијског програма основних академских студија може бити и завршни рад. Завршни рад на основним студијама на Филозофском факултету традиционално се назива „дипломски рад“. Обим завршног рада на основним студијама износи до 10 ЕСПБ бодова. Обим завршног рада на мастер студијама износи до 20 ЕСПБ бодова.

1.3: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је целовит и усаглашен по структури и броју ЕСПБ бодова са другим програмима Факултета.

Студијски програми и програми предмета су формално и структурно усклађени са најмање три акредитована инострана програма, од којих су најмање два из Европског образовног простора, осим када је то у очигледном нескладу са специфичним стандардима преовлађујућим у некој научној области.

Студијски програм је формално и структурно усклађен са утврђеним стандардима за акредитацију.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима, Законом о високом образовању и статутима Универзитета и Факултета у погледу услова уписа, трајања студија, услова за пријављивање предмета, стицања дипломе и начина студирања.

1.4: Упис студената

Број студената који се уписују на одговарајући студијски програм утврђује се Планом уписа, по одељењима, на основу дозволе за рад, а у оквиру расположивих просторних и кадровских могућности Факултета.

Факултет редовно прати податке служби за запошљавање, и друге податке о запошљавању, анализира њихову методологију рада и комуницира са њиховим представницима у циљу објективног и целисходног обавештавања јавности о положају дисциплина за које је матичан на тржишту рада. Факултет континуирано прати податке о запошљавању својих дипломираних студената кроз рад својих комисија, служби, центара, радних група и других радних тела. Факултет формира базу података о алумнистима и у сарадњи са њима спроводи своје стратешке циљеве и остварује своје интересе у друштву и на тржишту рада.

Факултет и на друге начине редовно прати запошљавање дипломираних студената.

Врста знања које се проверавају при упису одговарају природи студијског програма и начин те провере одговара карактеру студијског програма и објављује се у конкурс. Одељења утврђују програм за полагање пријемног испита. Пријемни испит организује Декан, у складу са посебним правилником. Декан председава Комисијом за спровођење пријемног испита. Декан може овластити Продекана за наставу да спроведе пријемни испит. Током организације и реализације пријемног испита, Факултет води рачуна о специфичностима друштвених, односно хуманистичких наука, и поједине елементе пријемног испита усклађује са потребама појединачних одељења одн. научних области за која су матична. Координацију ових послова врши Продекан за наставу.

1.5: Оцењивање и напредовање студената

Студент савлађује студијски програм чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова.

Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит.

Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом Јединствене методологије за израчунавање ЕСПБ бодова за све студијске програме.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. При утврђивању врсте и времена спровођења предиспитних обавеза, наставник, одељењски ЕСПБ координатор и

руководилац студијског програма, воде рачуна о равномерном распоређивању реализације предиспитних обавеза.

Студент стиче поене на предмету испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70.

Сваки предмет из студијског програма има јасан начин стицања поена који се утврђује програмом предмета. Студент стиче поене на основу активности предвиђених програмом предмета, извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Најмање 30% од укупног броја поена стиче се писменом провером знања. Предиспитне обавезе, и остварене и неостварене, евидентирају се у индексу студента најкасније до краја семестра у којем су предвиђене. Писани радови студената чувају се до краја школске године.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Оцењивање и испити детаљно су регулисани одговарајућим Правилником.

Студијским програмом може бити предвиђен туторски рад са студентима. Тудора одређује одељење из редова наставника који реализују студијски програм. Тудор усмерава и саветује студента и прати напредовање и рад студента током савладавања студијског програма. Број студената са којима тудор може да ради утврђује одељење, водећи рачуна о оптималном распоређивању студената у групе.

1.6: Наставно особље

Број наставника одговара потребама студијског програма и зависи од броја предмета и броја часова на тим предметима. Укупан број наставника мора бити довољан да реализује укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе годишње, односно 6 часова наставе недељно. Факултет тежи да одељења самостално могу да организују наставу на свим нивоима студија за све дисциплине за које је матичан. Минималан број наставника по одељењу које изводи студијске програме сва три нивоа студија из научне области за које је матично, оптерећених са по 6 часова недељно, износи 20. Број наставника се одређује у складу са студијским програмом и важећим нормативима. До усклађивања броја наставника са овим минимумом на одељењима на којима тај број није усаглашен са акредитационим стандарима, студијски програми привремено се допуњују заједничким изборним предметима. Минимум броја наставника потребних за остваривање студијских програма свих нивоа студија на сваком одељењу достиже се пре предаје документације за наредни акредитациони циклус. Од укупног броја потребних наставника најмање 70% мора бити у сталном радном односу са пуним радним временом.

Сарадници у настави и асистенти запослени пре 01.01.2013. године остварују просечно 300 часова активне наставе годишње, односно 10 часова недељно. За помоћ у настави, извођење вежби и других облика наставе, Факултет ангажује докторанте, студенте докторских студија и лица изабрана у истраживачка звања ангажована по уговору. Лице у овом статусу, ангажовано почев од 25.05.2010. године, остварује 120 часова годишње, односно 4 часа активне наставе недељно. Обим и карактер ангажмана лица у овим статусима дефинише се посебним Упутством које доноси Декан.

Наставник треба да испуњава услове за избор у звање утврђене Минималним условима које утврђује Национални савет за високо образовање, и мора да испуњава услове за избор у звање утврђене статутима Универзитета и Факултета и одговарајућим правилницима Универзитета и Факултета.

Уколико Факултет на пословима сарадника у настави или истраживача задуженог за помоћ у настави запошљава студенте мастер или специјалистичких студија, они морају имати просек оцена на основним студијама најмање 8,50 (осам и по).

Факултет обезбеђује довољан број сарадника у настави и истраживача ангажованих као помоћ у настави за квалитетно извођење студијских програма и континуирано обнављање наставничког кадра. Број запослених у настави Факултет настоји да прилагоди потребама квалитетног извођења студијских програма сва три нивоа студија у свим научним областима за које је матичан. За извођење наставе, Факултет од 01.01.2013. године расписује конкурсе за заснивање радног односа на буџетским радним местима искључиво за наставничка звања. Сви сарадници запослени пре 01.01.2013. године задржавају стечена права, у смислу трајања мандата (радног места и звања) за које су изабрани.

Наставник и сарадник изабран за ужу научну област може да изводи наставу из свих предмета које та област обухвата.

Одељење може одобрити наставнику и сараднику да изводи наставу и из других предмета у оквиру научне области, у складу са потребама одељења и компетентношћу наставника и сарадника.

Подаци о наставницима и сарадницима (CV и библиографија) објављени су на интернет страници Факултета.

При оцени укупног рада наставника неопходно је имати у виду квалитет наставничког рада у настави, научног рада и других активности на Универзитету и Факултету.

1.7: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма Факултет обезбеђује одговарајући простор за извођење наставе са најмање 2 м² бруто простора по студенту. Настава се одвија у две смене, од 8-22 радним данима и 8-14 суботом. Одељења су обавезна да утврде величину и структуру простора који је неопходан за реализацију одређеног студијског програма.

Факултет има амфитеатре, учионице, лабораторије, кабинете и друге просторије за извођење наставе, библиотечки простор и читаонице, у складу са потребама студијског програма. Факултет обезбеђује довољно места у амфитеатру, учионици и лабораторији за све студенте на одређеном студијском програму.

Факултет обезбеђује потребну техничку опрему за савремено извођење наставе.

Библиотеке располажу са најмање 500 библиотечких јединица релевантних за извођење сваког студијског програма Факултета.

Факултет обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом (уџбеници, збирке текстова) која је објављена пре почетка наставе. Факултет такође обезбеђује потребна учила и помоћна средства.

У сврху савладавања студијског програма студентима је обезбеђен приступ интернету, приступ страним научним и стручним часописима у

електронској форми, претраживање електронских каталога и сл. у читаоницама и најмање 50 радних места у рачунарским учионицама Факултета и у другим за то предвиђеним просторијама.

1.8: Интердисциплинарност студијског програма

Интердисциплинарност студијског програма обезбеђује се увођењем обавезних и изборних предмета из других студијских програма. Интердисциплинарност се обезбеђује увођењем минимум једног предмета из другог студијског програма истог нивоа који се реализује на Факултету, полагањем предмета са других факултета Универзитета у Београду и др.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 1:

Факултет Статутом, Правилницима и правилима утврђује поступке за покретање, усвајање, праћење и контролу реализације студијских програма.

Служба за студентска питања води евиденцију о студентима основних и мастер студија, која обавезно садржи контакте (телефон, адресу и електронску адресу) сваког студента. Правилима о вођењу ове евиденције бившим студентима предлаже се да благовремено обавештавају Службу о променама контакт телефона и електронске адресе, занимања, евентуалним функцијама на нивоу локалне самоуправе или државне управе, у невладиним и/или међународним организацијама и сл. Служба благовремено обавештава студенте, а посебно путем сајта Факултета или листе електронских адреса, о свим релевантним питањима повезаним са током студија.

Стандард 2: Стандарди за обезбеђивање квалитета студијских програма докторских студија.

2.1: Структура студијског програма

Сваки студијски програм садржи следеће елементе:

- а. назив и циљеве студијског програма;
- б. исход процеса учења;
- в. научни назив;
- г. дефинисане услове за упис на студијски програм утврђене општим актима Универзитета и Факултета;
- д. листу обавезних и/или изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;
- ђ. начин извођења студија;
- е. бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са Јединственом методологијом за израчунавање ЕСПБ бодова Факултета;
- ж. докторска дисертација има 90 ЕСПБ бодова;
- з. предуслове за упис појединих предмета или модула (групе повезаних предмета);
- и. начин избора предмета из других студијских програма на истом или другом универзитету;
- ј. услове за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
- к. друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Обим студија се изражава бројем ЕСПБ бодова, и то:

Докторске студије имају најмање 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама.

Докторске студије трају три школске године, односно 6 семестара.

Током прва три семестра организује се настава из предмета предвиђених студијским програмом. Завршна три семестра су предвиђена за израду докторске дисертације.

Докторске студије се организују у складу са Правилима докторских студија Филозофског факултета у Београду.

2.2: Курикулум

Курикулум садржи листу и структуру обавезних и/или изборних предмета и модула са оквирним садржајем и предвиђа докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија.

Курикулум садржи дефинисане основе за самостални научноистраживачки рад студента.

Курикулумом се дефинишу студијска подручја, модули или смерови и предмети по обиму и садржају и начину реализације.

Програм предмета садржи назив, тип предмета, распоред у оквиру студијског програма, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима (знањима и вештинама), предуслове за похађање предмета, оквирни садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе и начин провере знања и оцењивања, а посебно исход процеса учења.

Број бодова који одговара изборним предметима је најмање 50% од укупног броја бодова који одговара свим предметима студијског програма.

Курикулумом се ближе одређују захтеви везани за припрему докторске дисертације, специфични за сваку научну област.

Докторска дисертација је самостални научни рад студента докторских студија.

Поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације се одређује статутима Универзитета и Факултета.

2.3: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је целовит и усаглашен по структури и броју ЕСПБ бодова са другим програмима Факултета.

Студијски програми и програми предмета су формално и структурно усклађени са најмање три акредитована инострана програма, од којих су најмање два из Европског образовног простора, осим када је то у очигледном нескладу са специфичним стандардима преовлађујућим у некој научној области.

Студијски програм је формално и структурно усклађен са утврђеним стандардима за акредитацију.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима, Законом о високом образовању и статутима Универзитета и Факултета у погледу услова уписа, трајања студија, услова за пријављивање предмета, стицања дипломе и начина студирања.

2.4: Упис студената

Број студената који се уписују на студијски програм одређује се на основу расположивих просторних, кадровских и других могућности Факултета, процењених друштвених потреба, потреба за репродукцијом и развојем научних области за које је матичан Факултет, као и потреба на тржишту рада, у складу са дозволом за рад.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

- завршене одговарајуће мастер студије утврђене студијским програмом, са најмање 300 ЕСПБ бодова и најмањом општом просечном оценом 8 на основним академским студијама и мастер студијама, или

- завршене одговарајуће мастер студије утврђене студијским програмом, са најмање 300 ЕСПБ бодова и најмање 5 научних радова, објављених у часописима од националног или међународног значаја са рецензијом, или

- академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију у складу са одредбама члана 128. Закона о високом образовању, или

- завршене неодговарајуће мастер студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и најмањом општом просечном оценом 8 на основним академским студијама и мастер студијама, ако положи диференцијални испит. Садржај и обим диференцијалног испита, као и састав испитне комисије, одређује одељење.

Редослед кандидата за упис на докторске студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер студијама, броја и квалитета објављених научних радова, односно поена остварених на пријемном испиту. Појединачни удео сваког од овде поменутих критеријума прецизира се посебним правилником. Квалитет објављених научних радова кандидата за упис на докторске студије процењује комисија коју образује одељење и која утврђује предлог редоследа кандидата. Пријемни испит за упис на докторске студије организује и споводи одељења. Обим и карактер пријемног испита одређује одељењска комисија најкасније два месеца пре полагања пријемног испита.

За упис на докторске студије неопходно је познавање бар једног страног језика који је предвиђен студијским програмом. Студијским програмом се може захтевати знање још једног страног језика као услов за упис.

Студенту престаје статус уколико не заврши студије у трајању двоструком у односу на дужину трајања студијског програма.

2.5: Оцењивање и напредовање студената

Студенти савлађују студијски програм полагањем испита, одбраном предложене теме и одбраном докторске дисертације, чиме стичу одређени број ЕСПБ бодова.

Број ЕСПБ бодова сваког предмета је утврђен на основу радног оптерећења студента током савлађивања предмета, и то применом Јединствене методологије за израчунавање ЕСПБ бодова за све предмете и све програме Факултета.

Најмање један рад студента, категорије одређене према критеријумима усвојеним од стране Универзитета у Београду, објављен је или прихваћен за објављивање. Овај рад треба да тематски буде у вези са докторском дисертацијом.

Дисертација је завршни део студијског програма докторских студија. Дисертација представља самостални научноистраживачки рад. Остварени научни допринос оцењује комисија за оцену и одбрану у извештају о докторској дисертацији.

Начин и поступак припреме и одбране дисертације уређује се Статутом Факултета и Правилима докторских студија којима се дефинише прихватање теме за дисертацију, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној усменој одбрани.

2.6: Наставно особље

Факултет утврђује:

а. критеријуме за избор наставника који раде са пуним радним временом на Факултету и има развијен систем избора наставника из других научних институција који учествују у реализацији програма докторских студија;

б. наставнике који испуњавају услове за извођење наставе на докторским студијама према Закону и статутима Универзитета и Факултета, чија се компетентност доказује списком радова (10 најзначајнијих референци) и подацима о учешћу у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима;

Ментор има најмање пет научних радова из одговарајуће области студијског програма објављених или прихваћених за објављивање у научним часописима према критеријумима Закона и статутима Универзитета и Факултета у последњих десет година.

Ментор може да води највише пет студената докторских студија истовремено, не укључујући студенте који су у складу с Правилником о наставку студија променили статус током почетног периода примене стандарда (прелазак са магистарских студија). Наставник може да буде ментор за највише пет студената са пријављеном докторском дисертацијом истовремено (од момента прихватања до одбране дисертације), не укључујући студенте који су рад на дисертацији започели пре увођења докторских студија. У ову квоту не улазе кандидати који дисертације пишу у оквиру система докторских студија, а чијем се ментору радни однос прекине током израде дисертације студента.

Минимални број наставника који учествују на студијском програму докторских студија у радном односу на неодређено време је пет. Од укупног броја наставника 50% је у радном односу на неодређено време на Факултету.

Компетентност наставника се утврђује на основу мишљења матичног одељења о компетентности за наставни рад и на основу научних резултата (књига, монографија, научних радова објављених у међународним часописима, домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних и домаћих научних скупова, међународних и домаћих тематских зборника и др. научних резултата релевантних за конкретну област матичности).

2.7: Организациона и материјална средства

Факултет има краткорочни и дугорочни план и буџет предвиђен за реализацију научноистраживачког рада наставника, сарадника и истраживача, повезаног са самосталним истраживачким радом студената докторских студија. О научноистраживачком раду бригу води Продекан за науку, у сарадњи са осталим члановима Деканског колегијума и Председником Комисије за научноистраживачки рад. Продекан за науку и Председник Комисије заједнички подносе извештај Већу о стању научноистраживачког рада и развојним плановима с тим у вези на Факултету, најмање једном годишње.

Извори за финансирање докторских студија су: средства које обезбеђују министарство надлежно за просвету и науку, школарине, стипендије и средства која обезбеђује Факултет (ослобађање од школарине, укључивање студената

докторских студија у научноистраживачке пројекте и др.). Средства за реализацију докторских студија могу бити обезбеђена у сарадњи са другим високошколским установама, акредитованим научним установама и домаћим и међународним организацијама, фондацијама и др.

Факултет обезбеђује простор за одржавање наставе на докторским студијама, коришћење опреме која је потребна за научноистраживачки рад која је у поседу Факултета или приступ опреми на основу уговора о сарадњи са другим установама.

Реализација студијског програма докторских студија, у делу који се односи на самостални истраживачки рад студената, може се по потреби организовати у сменама, у за то предвиђеним просторијама одељења, института, центара, збирки, семинара и др. и изван времена уобичајеног за одвијање наставних активности на основним и мастер студијама.

Факултет обезбеђује коришћење библиотечког фонда из својих или других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) у обиму потребном за остварење програма докторских студија. Студенти докторских студија имају приступ базама података које су неопходне за израду докторских дисертација и за научноистраживачки рад у целини.

За извођење студијског програма обезбеђен је одговарајући простор за извођење наставе, одговарајући лабораторијски простор неопходан за експериментални рад и опрема базирана на савременим информационо-комуникационим технологијама.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 2:

Факултет Статутом утврђује поступке за покретање, усвајање, праћење и контролу квалитета студијских програма.

Факултет у основним организационим јединицама (одељења) и научним јединицама својих одељења обезбеђује услове прецизиране Стандардима за извођење студијских програма докторских студија. Факултет пренамењује и опрема, водећи рачуна о мултифункционалности простора, просторе раније коришћење од стране научних јединица, у центре за докторске студије у којима обједињује научноистраживачки рад наставника, сарадника и истраживача са самосталним истраживачким радом студената докторских студија.

Стандард 3: Стандарди за обезбеђивање квалитета наставног процеса

Наставници и сарадници током извођења наставе поступају професионално, коректно и без дискриминације, у складу са међународним конвенцијама чија је потписница Република Србија, Уставом Републике Србије, одредбама Закона о високом образовању, статутима Универзитета и Факултета, правилницима Универзитета и Факултета и Етичког кодекса Универзитета.

Планом извођења наставе утврђују се план и распоред наставе и испитних рокова и познати су пре почетка школске године.

Предавања, вежбе и други облици наставе организују се радним даном од 8 до 22 часа а суботом од 8 до 14 часова. Настава се радним даном организује у две смене и то тако, да прва и трећа година основних студија ради у првој смени а друга и четврта у другој смени, по правилу, и у складу са потребама и

могућностима студената. Самостални истраживачки рад студената мастер и докторских студија организује се у складу са Планом реализације самосталног истраживачког рада студената (распоред, средства и сл.) на академским мастер и докторским студијама. План доноси и пред почетак академске године објављује одељење. За концепцију и реализацију Плана одговоран је руководилац студијског програма или управник одељења, када студијски програми немају посебне руководиоце.

На студијским програмима мастер, специјалистичких и докторских студија, као и других програма које реализује, Факултет утврђује посебан распоред часова.

Настава предмета на докторским студијама не може се организовати заједно са наставом на основним и мастер студијама, односно рад се организује по посебном распореду часова.

План извођења наставе и распоред часова се објављују на огласним таблама и сајту Факултета пре почетка наставе, а најкасније недељу дана пред почетак семестра.

О присуству студената настави води се евиденција на начин који утврди одељење.

Руководилац студијског програма прати извршавање плана извођења наставе и распореда часова. Руководилац студијског програма/Управник одељења подноси на крају реализације наставе у академској години Извештај о реализованом плану наставе у академској години.

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима План извођења наставе који између осталог укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова;
- услове за похађање предмета (претходно положени испити);
- распоред извођења часова (предавања и вежбе);
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима Програм предмета (силабус) који између осталог укључује:

- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план рада по недељама или тематским областима,
- начин оцењивања на предмету;
- уџбеничку или другу обавезну литературу.

Наставници и сарадници су обавезни да према потреби иновирају Програме предмета из којих држе наставу пре почетка наставе и редовно иновирају своје библиографије у сарадњи са библиотекарима одељења.

Наставници редовно осавремењују програм предмета, а најмање једном у року од пет година, у складу са развојем научне области у оквиру које предају.

На почетку академске године, а у складу са правилима студирања, сваки студент, на свим нивоима студија, пријављује све обавезне и изборне предмете које намерава да слуша и/или полаже у текућој години. С циљем обезбеђивања несметаног функционисања организације наставе, Факултет обезбеђује координацију Деканског колегијума, Одсека за студентске послове и секретара појединих одељења. За ове послове Декан задужује Сталну радну групу за изборне предмете. Група се састаје по потреби, а најмање једном у семестру, и

чине је: 1) Продекан за наставу, 2) ЕСПБ координатор Факултета, 3) Секретар Факултета, 4) секретари одељења, 5) Шеф Одсека за студентске послове и 6) Шеф или представник РДЦ. За координацију радне групе задужен је Продекан за наставу.

Факултет обезбеђује несметано одвијање студијских програма свих нивоа студија из свих научних области за које је матичан. Факултет кроз своја радна тела прати, анализира и предузима кораке да се сва одељења кадровски доведу на минимум потребан за самостално извођење студијских програма сва три нивоа студија, у складу са Стандардима за акредитацију високошколских установа у Републици Србији.

Факултет организује испитне рокове у периодима када се редовна настава не одвија.

Факултет организује пријављивање слушања и/или полагања предмета, односно упис студената у наредну годину пре почетка редовне наставе у академској години.

С циљем унапређења квалитета наставе на студијским програмима који захтевају специфичне вештине и знања који се стичу изван Факултета као наставне базе, Факултет реализује део својих студијских програма, односно организује практичан рад студената, односно стручну праксу, у сарадњи са институтима, клиникама, архивама, музејима, школама и другим институцијама. Са овим институцијама, а посебно са онима са којима Факултет већ остварује дугогодишњу сарадњу, склапају се уговори о сарадњи. О сарадњи овог типа и интересима Факултета старају се ЕСПБ Координатор Факултета и Секретар Факултета.

Организација и спровођење студентске праксе регулисани су Правилником о стручној пракси.

Факултет обезбеђује објективност у понашању наставника, а посебно у оцењивању студената, у складу са академским обичајима и нормама и релеватним етичким кодексима. До доношења Етичког кодекса Факултета, запослени и студенти придржаваће се Етичког кодекса Универзитета и добрих традиција Филозофског факултета у Београду.

Факултет, у складу са кадровским, финансијским и организационим могућностима, омогућава мобилност ради усавршавања наставницима, сарадницима, истраживачима.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 3:

Систематско праћење и редовна контрола квалитета наставног процеса регулисани су Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању.

Стандард 4: Стандарди за обезбеђивање квалитета научноистраживачког и стручног рада

Факултет систематски прати и вреднује обим и квалитет научноистраживачког рада наставника и сарадника.

Приликом одлучивања о овде дефинисаним питањима, Факултет посебно води рачуна о својој историјској улози, друштвеном и културном значају.

Факултет припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.

Научноистраживачки и стручни рад се остварује на одељењима, институтима, центрима, семинарима, лабораторијама, и индивидуалним радом наставника и истраживача. Факултет реализацијом пројеката негује и развија дисциплине за које је матичан.

План научног истраживања и извештај о истраживању научна јединица подноси, најмање једном годишње, матичном одељењу (одељење, у својству научне јединице, извештај подноси директно), а одељење Комисији за научноистраживачки рад. Комисија извештај о раду научних јединица подноси Наставно-научном већу, уз консултације са Прореканом за науку и Прореканом за финансије. Обавезни саставни део научноистраживачког плана представља финансијски план. Планови и извештаји у вези са интердисциплинарним пројектима достављају се матичним одељењима, а потом Комисији за научноистраживачки рад. Одељења и њихове научне јединице редовно конкуришу за доделу пројеката на међународном и националном нивоу.

Научноистраживачки рад наставника и сарадника вреднује се у складу са критеријумима Универзитета у Београду, Филозофског факултета, министарства надлежног за науку, усклађеним са специфичностима друштвених и хуманистичких наука.

Факултет прати и води евиденцију о:

- пројектима који се реализују на Факултету по врсти (научни, стручни и др.) и областима;
- истраживачима (наставницима, сарадницима и наставно-научном подмлатку који учествују у пројектима);
- објављеним резултатима рада на пројектима (монографије, радови објављени у часописима и саопштења на научним скуповима и друго), кроз стандардизовани систем на који се ослања министарство задужено за науку, односно Народна библиотека Србије (COBISS);
- ефектима рада на пројектима.

Издавачка делатност Факултета реализује се у складу са Правилником о издавачкој делатности. Факултет подржава и финансира, у складу са својим могућностима, монографске и периодичне публикације својих наставника или научних јединица (одељења, института, центара итд.).

Факултет публикује резултате научних истраживања наставника, сарадника и истраживача, ослањајући се на фондове министарства задуженог за науку и друге фондове, и учествујући у финансирању публикација у складу са могућностима. За организацију издавачке делатности задужен је Центар за издавачку делатност Филозофског факултета и друге организационе јединице, у складу с Правилником о издавачкој делатности.

Факултет одобрава одсуство наставницима ради стручног и научног усавршавања, учешћа на научним и стручним скуповима, и спроводи активности ради прибављања неопходних средстава за упућивање на специјализацију, учешће на научним и стручним скуповима.

Одељење се обавезује да организује наставу за време одсуства наставника, у складу са Планом озвођења наставе у академској години.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 4:

Персоналне библиографије наставника и сарадника редовно се допуњују у систему COBISS, и доступне су на интернет страници Факултета путем линка који се налази уз име наставника. Унос библиографских јединица обављају

библиотекари одељења. О овом послу, библиотекари подnose извештај Одељењу једном у семестру.

Продекан за науку редовно прати и анализира евиденцију из става 7. алинеја 1, 2. и 3. овог стандарда, на основу које подноси Савету Факултета Годишњи извештај о научноистраживачком раду на Факултету.

Финансијске ефекте рада на пројектима прати Продекан за финансије и саставни су део годишњег извештаја о пословању Факултета.

Друштвене и културне ефекте рада на пројектима прати Научни одбор.

Научноистраживачки и стручни рад систематски прати Комисија за научноистраживачки рад. Комисија за најмање једанпут годишње подноси извештај Већу.

Стандард 5: Стандарди за избор наставника и сарадника

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности.

Услови за избор у звање наставника и сарадника утврђују се Законом о високом образовању, актима Националног савета за високо образовање, статутима Универзитета и Факултета, одговарајућим правилницима Универзитета и Факултета и за Факултет специфичним Правилником о избору у звања.

Кадровска комисија при изради Правилника води рачуна о специфичностима појединих научних области или ужих научних области за које је матичан Факултет.

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава утврђених поступака и услова путем којих оцењује наставну и научноистраживачку активност наставника и сарадника.

Управник одељења, Кадровска комисија, Изборно и Наставно-научно веће Факултета су одговорни за доследно придржавање утврђених поступака и услова за избор у звања наставника и сарадника.

Декан је одговоран за законитост поступака и поштовања услова за избор у звања наставника и сарадника.

Факултет спроводи дугорочну политику квалитетне селекције кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања. Сарадници који су на докторским студијама и докторанти обучавају се током активног учешћа у настави и учешћа на пројектима. Факултет доноси Програм развоја наставнонаучног подмлатка. Сарадници у настави и студенти докторских студија у истраживачком звању/стипендисти, могу се укључити у наставу и истраживачке пројекте Факултета под дефинисаним условима и поступку.

Одељење редовно, сваког семестра, усмерава рад, прати и оцењује резултате рада сарадника у настави, сарадника-доктораната и студената докторских студија.

Сарадник у настави и асистент који буде оцењен «не задовољава» у било ком аспекту свог рада не може бити други пут изабран у исто звање сарадника. Одељење за праћење рада сарадника у настави, стипендисте или истраживача-докторанта ангажованог у настави задужује ментора (дисертације), ментора (током трајања наставе на студијском програму), руководиоца студијског програма и предметног наставника на којем сарадник-докторант држи вежбе.

Факултет при избору и унапређивању наставног, научног и стручног кадра вреднује способност за научноистраживачки рад и наставне способности наставника и сарадника.

Кадровска комисија доноси План дугорочног ангажовања наставника и сарадника у складу са Законом о високом образовању и статутима Универзитета и Факултета. Планом се утврђује број наставника и сарадника неопходан за реализацију сваког студијског програма на Факултету на сва три нивоа студија и рок у којем ће се овај план реализовати. При доношењу Плана, Факултет води рачуна о равноправности научних области за које је матичан. Факултет спроводи активности које имају за циљ да обезбеде неопходан број компетентних наставника на свим студијским програмима за које је матичан. Кадровска комисија подноси План Наставно-научном већу и Савету Факултета.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 5:

Поступак за избор наставника и сарадника утврђен је Законом, Статутом и Правилником о условима за избор наставника и сарадника Факултета.

Наставни рад наставника и сарадника вреднује се путем релевантних параметара утврђених Правилником о условима за избор наставника и сарадника, као и путем универзитетске студентске анкете коју спроводи Комисија за вредновање квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Стандард 6: Квалитет студената

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима релевантне информације које су у вези са њиховим студијама.

На интернет страници Факултета редовно се објављује Информациони пакет на српском и енглеском језику, који домаћим и страним студентима пружа релевантне информације о студирању.

Факултет објављује информаторе о основним, мастер и докторским студијама, по потреби у електронској и/или штампаној форми.

Факултет све податке у вези са уписом и студирањем објављује на огласној табли и сајту Факултета.

При упису студената на прву годину студија, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на пријемном испиту, у складу са Законом и правилницима Универзитета и Факултета. При упису студената на мастер и докторске студије, вреднују се и специфични резултати, у складу са за то предвиђеним Правилима.

За правилно спровођење уписа одговорна је Комисија за упис.

Једнакост и равноправност студената загарантовани су Уставом и Законом.

Факултет у складу са својим могућностима ствара услове за студирање студентима са посебним потребама.

Факултет унапред упознаје студенте са обавезама и начином праћења различитих типова наставе.

Студенти су обавезни да се припреме за час, да активно учествују у раду на часу и да извршавају предиспитне обавезе у складу са програмом предмета.

Студенти се оцењују на основу унапред објављених критеријума, правила и поступака у складу са Правилником о оцењивању и испитима.

Факултет у поступку самовредновања систематски анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно да ли је метод оцењивања прилагођен циљевима и исходима предмета, односно студијског програма у целини.

Поступак оцењивања је јаван а наставник је дужан да на захтев студента оцену образложи.

Факултет прати резултате студената у свим испитним роковима.

Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

Факултет систематски прати и проверава пролазност студената по предметима, испитним роковима, програмима, годинама и нивоима студија. Управник одељења и Декан предузимају корективне мере у случају сувише ниске пролазности на појединачним предметима или других неправилности у оцењивању.

Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са Законом, статутима Универзитета и Факултета.

Факултет омогућава и подстиче рад Студента продекана и Студентског парламента у складу са Законом.

Факултет подржава рад струковних студентских организација, у складу са могућностима.

Савет Факултета даје сагласност на статуте струковних студентских организација које су основане уз подршку Факултета.

Факултет прати успешност својих свршених студената, њихову могућност запошљавања, промене на тржишту рада, друштвене и културне потребе, и друге аспекте од значаја за доношење одлука о овим питањима.

Факултет, у складу са могућностима, својом мисијом и принципима друштвене одговорности, организује програме доживотног учења.

Продекан за наставу на почетку школске године подноси Већу Извештај о упису.

Продекан за наставу на крају школске године подноси Већу Извештај о пролазности студената на студијским програмима.

Факултет омогућава и подстиче међународну, међууниверзитетску и међуфакултетску мобилност студената. Права и обавезе Факултета и студената у вези са мобилношћу регулисана су посебним Правилником.

Факултет склапа уговоре са факултетима Београдског универзитета и сродним висошколским установама о размени студената, међусобним правима и обавезама.

У складу са Законом, Факултет омогућава надареним докторантима да током трајања докторских студија стекну наставно искуство под условима и по поступку утврђеним опшним актима Факултета. Обим и садржај помоћи доктораната у настави прецизира се Планом извођења наставе, који управници појединих одељења доносе почетком сваке школске године, а најкасније у септембру.

Стандард 7: Стандарди за утврђивање квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Настава из сваког обавезног предмета је покривена одговарајућом уџбеничком и другом обавезном литературом (збирке текстова за припремање испита) која је унапред позната. У складу с могућностима, овај стандард примењује се и на изборне предмете.

Факултет пре почетка наставе обезбеђује у библиотекама уџбенике и другу литературу неопходну студентима за савлађивање градива у најмање два примерка, од којих се један не може износити из библиотеке.

За предмете за које није предвиђен уџбеник, Факултет обезбеђује збирке текстова за спремање испита (хрестоматије, „ридере“, читанке...).

Библиотекар је обавезан да редовно прати да ли је литература предвиђена програмом предмета основних студија доступна студентима у библиотеци.

Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад библиотеке.

У коришћењу библиотеке студенту стручну помоћ пружа библиотекар.

Студенту се омогућује претрага библиотечког фонда помоћу различитих каталога и електронским путем.

Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Факултет обезбеђује студентима коришћење неопходних информатичких ресурса за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему у рачунарским учионицама са одређеним бројем термина за студенте свих нивоа студија.

Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са стандардима за пружање ове врсте услуга и утврђени су одговарајућим Правилником и Уредбом о финансирању високошколских установа.

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.

Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и у рачунарском центру. Библиотекари у току првог семестра прве године студија обучавају студенте о начину коришћења библиотечког фонда.

Запослени у рачунарском центру у току првог семестра прве године основних студија обучавају студенте о начину коришћења рачунарских учионица и одговарајућих програма.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је радним даном од 8 до 20 часова и по потреби суботом од 8 до 14 часова.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 7:

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих аката.

Библиотекари редовно, најмање једном годишње подносе извештај о стању библиотечког фонда Комисији за библиотеке.

Центар за издавачку делатност, Комисија за библиотеке и Комисија за информатику једанпут годишње подносе извештај Наставно-научном већу и Савету.

Факултет, водећи рачуна о заштићеним ауторским правима, обезбеђује студентима свих нивоа студија збирке текстова неопходних за припрему испита, у складу са бројем бодова који поједини испити носе у ЕСПБ бодовима, у електронској форми.

За потребе конкурисања за лиценце потребне за самостално пријављивање на међународне пројекте који имају за циљ да подрже реформе наставног и научног рада и повећање квалитета високог образовања у Европском простору науке, истраживања и високог образовања, Факултет израђује Информациони пакет. Концепцију, реализацију и ажурирање Информационог пакета прати факултетски ЕСПБ координатор.

Стандард 8: Стандарди за обезбеђивање квалитета простора и опреме

Факултет обезбеђује просторне капацитете у складу са акредитационим стандардима.

Факултет поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеке, читаонице и друге просторије за извођење наставне и научноистраживачке делатности.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија, и систематски их унапређује.

Као друштвено одговоран послодавац, Факултет унапређује оптималне услове за студенте са физичким хендикепом, укључујући мада не ограничавајући се на: приступну рампу и тоалет за студенте са физичким хендикепом, компјутерски кутак са специјализованом опремом за слепе и слабовиде студенте, као и за студенте са оштећењем слуха.

Факултет подиже ниво опремљености простора, посебно водећи рачуна о тоалетима, изолацији и климатизацији радних простора. Факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената, и систематски их унапређује.

Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује приступ различитим базама података које су релевантне за научне и наставне сврхе.

Факултет поседује више просторија опремљених савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга Рачунарског центра.

Факултет посебно брине о амбијенталној целини чији су зграде Факултета део, у сарадњи са надлежним институцијама, државном управом и локалном самоуправом.

Факултет посебно води рачуна о обезбеђењу и унапређењу простора за наставу и истраживања студената мастер и докторских студија, укључујући простор за самостални истраживачки рад студената.

Ради повезивања истраживачке и наставне делатности у ову сврху опрема се простор у институтима, центрима, збиркама и другим научним јединицама на Факултету. Посебна пажња посвећује се мултифункционалности

просторија научних јединица Факултета и њиховој искоришћености за примарне делатности Факултета.

Усаглашавање намена простора намењеног за научноистраживачки рад и докторске и мастер студије, одвија се на Деканском савету, уз сагласност одељења, пре почетка школске године.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 8:

Шеф Одсека за техничке послове и шеф Рачунарско-документационог центра подносе Декану извештај о квалитету простора, односно опреме једанпут годишње. О наставним, научним и финансијским аспектима обезбеђивања овог стандарда, предлоге и извештаје подносе надлежни продекани, по потреби.

Стандард 9: Стандарди за утврђивање улоге студената у самовредновању и провери квалитета

Представници студената су чланови Комисије Факултета надлежне за обезбеђивање квалитета.

Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Факултета, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета.

Обавезан елемент самовредновања Факултета јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Факултет је обавезан да организује и спроведе анкету и да анализу њених резултата укључи у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета. Студенти су активно укључени у поступак доношења студијских програма.

Студенти у семестру када се завршава настава на предмету вреднују рад наставника у настави у складу са правилницима Универзитета и Факултета.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 9:

Комисија за вредновање редовно прати улогу студената у самовредновању и провери квалитета и подноси извештај једанпут годишње Наставно-научном већу.

Стандард 10: Стандарди за обезбеђивање квалитета управљања Факултетом

Савет Факултета и Декан обављају функцију органа управљања и органа пословођења и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом утврђени су Статутом Факултета и Законом.

Организационе јединице и њихов делокруг рада утврђени су Статутом Факултета и Законом. Декан је одговоран за координацију рада организационих јединица. По потреби, Декан задужује надлежне продекане за координацију организационих јединица када је реч о специфичним наставним, научним и финансијским аспектима рада Факултета.

Факултет обезбеђује управљачком особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану у складу са финансијским могућностима Факултета.

Декан руководи Факултетом на добробит свих научних и наставних области за које је Факултет матичан, у складу са Законом.

О питањима од значаја за рад Факултета и предлозима за унапређење наставне и научне делатности, Декан се консултује са управницима одељења на редовним састанцима Деканског савета, који се одвијају по утврђеном распореду, по правилу 2 или 3 недеље пре седнице Изборног и Наставно-научног већа. О покренутим питањима и предлозима начелно усвојеним од стране Деканског савета, Управници обавештавају чланове својих одељења, и отварају расправу која има за циљ информисање чланова одељења и формирање ставова о питањима о којима се доносе одлуке на наредним седницама Већа и Савета.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 10:

Управници организационих јединица, шефови служби и Секретар Факултета подnose Декану извештаје о раду организационих јединица једном годишње, на крају извођења наставе у пролећном семестру, а најкасније до 30. јуна текуће године. На основу ових извештаја, као и властитих резултата у управљању, Декан подноси Савету извештај о квалитету управљања Факултетом једанпут годишње.

Декан систематски прати и оцењује управљање и организацију Факултета и, када нађе да је потребно предузети системске мере за њихово унапређење, прибавља мишљење Савета и покреће иницијативу промене Статута, односно доношења или промене одговарајућег правилника.

Правилником о квалитету управљања Факултетом и квалитету ненаставне подршке прописују се поступци за систематско праћење и оцењивање рада Декана и Савета и унапређење квалитета њиховог рада.

Наставници и сарадници, као чланови Наставно-научног већа, као и чланови Студентског парламента, једном у три године вреднују рад Декана и Савета. Резултати вредновања достављају се Савету на разматрање. Савет ове резултате разматра на истој седници на којој разматра и извештај Декана о квалитету управљања Факултетом.

Декански колегијум подноси одељењима Извештај о раду најкасније недељу дана пред вредновање рада Управе.

Стандард 11: Стандарди за обезбеђивање квалитета ненаставне подршке

Организација рада ненаставног особља утврђена је Статутом Факултета и усклађена са Статутом Универзитета и законом. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља доступни су јавности.

Број и квалитет ненаставног особља Факултета усклађени су са стандардима за акредитацију. Заједно са Планом дугорочног ангажовања наставника и сарадника доноси се и План дугорочног ангажовања ненаставног особља.

Секретар Факултета је одговоран за координацију рада ненаставних служби.

Рачунарско-документациони центар задужен је за компјутеризацију целокупног система потребног за подршку извођење наставе и одговарајућу техничко-документациону подршку. За обављање послова у овој области који

захтевају посебна знања или велики утрошак времена могу се, на основу посебног уговора о делу, ангажовати и лица која нису запослена у одговарајућим ненаставним службама Факултета.

Квалитет ненаставне подршке у погледу опремљености одељењских и других библиотека на Факултету и њихове координације, ближе је уређен Стандардом 7.

Факултет обезбеђује ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану у складу са овим Правилником, процењеним потребама, мишљењем руководиоца факултетских служби и Деканског савета о посвећености и мотивисаности ненаставног особља за усавршавање у релевантној области.

Перманентно усавршавање ненаставног особља обезбеђује се у складу са финансијским могућностима Факултета.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 11:

Правилником о квалитету ненаставне подршке прописују се поступци за систематско праћење и оцењивање рада ненаставног особља на Факултету и унапређење квалитета њиховог рада. На Факултету се посебно прати и оцењује однос ненаставног особља према студентима и мотивација у раду са студентима.

Секретар Факултета једном годишње, на основу појединачних извештаја, после консултација са Управницима Одељења и шефовима служби, подноси Савету Факултета Извештај о раду ненаставног особља и квалитету ненаставне подршке.

Наставници и студенти оцењују рад ненаставног особља у поступку самовредновања. Студентски парламент такође може да разматра рад ненаставних служби Факултета и може једанпут годишње да упутити Савету Факултета мишљење о томе. Резултате вредновања ненаставног особља које су обавили наставници и сарадници, као и мишљење Студентског парламента Савет Факултета разматра на истој седници на којој разматра и извештај Декана о квалитету ненаставне подршке, током јесењег семестра.

Ради провере квалитета и унапређивања ненаставне подршке, Факултет организује вредновање рада ненаставног особља. Карактер и процедуре вредновања ненаставног особља прецизирају се посебним правилником.

Стандард 12: Стандарди за обезбеђивање квалитета финансирања

Факултет обезбеђује финансијска средства неопходна за реализацију наставног и научног процеса, као и за обављање других професионалних активности.

Финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду Факултет обезбеђује континуираним повећавањем извора прихода и самосталним планирањем распореда и намене финансијских средстава.

Извори финансирања Факултета су:

- средства која обезбеђује оснивач;
- школарине;
- донације, поклони и завештања;
- средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада;

- пројекти и уговори у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- накнаде за комерцијалне и друге услуге;
- оснивачка права из уговора са трећим лицима;
- други извори, у складу са законом.

На почетку сваке школске године, Декански колегијум планира буџет намењен наставним и научним активностима, и текућим пословима одржавања. При изради Финансијског плана Декански колегијум води рачуна о плановима појединих одељења и њихових научних јединица. Декански колегијум финансијски усмерава равномеран развој научних области и студијских програма за које је Факултет матичан.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз Извештај о пословању и Финансијски план који усваја Савет Факултета.

Самостални приходи Факултета остварени издвајањем од прихода пројеката који се реализују у наставним и научним јединицама, осим када је то дефинисано правилима финансијера (Министарства задуженог за науку, Министарства просвете и сл.) или донатора, усмеравају се у, и користе за менаџмент тих пројеката, или за пријаву будућих пројеката за које се процени да могу да генеришу самостални приход Факултета, осим средстава намењених редовном одржавању.

Факултет настоји на континуираном унапређењу квалитета живота запослених и студентског стандарда.

Факултет настоји да обезбеди подршку локалних самоуправа, посебно Скупштине општине Стари град и Скупштине града Београда, када је о целокупној његовој делатности реч.

Поступак за обезбеђивање Стандарда 12:

Квалитет финансирања редовно прате и планирају организационе јединице и о томе обавештавају Управу и Финансијску комисију. Декан подноси Извештај о пословању једном годишње.

У контексту економске кризе, Факултет води рачуна о нивоу личних доходака запослених и настоји да генерише самосталне приходе. Факултет обезбеђује алтернативне изворе финансирања, у складу са Законом.

ПРЕДСЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Весна Димитријевић